

Amt für Gemeinden informiert • Uffizi da vischnancas infurmescha • Ufficio per i comuni informa

La situaziun finanziala da las vischnancas grischunas è buna

La situaziun finanziala da las vischnancas grischunas è anc adina buna. Ils indicaturs da finanzas ils pli novs conferman questa constataziun. Sin las suandardas paginas vegnan descrittas detagliadament las enconuschienschas da las evaluaziuns dals quints annuals 2007.

Ils quints annuals da tut las vischnancas vegnan registrads da l'uffizi da vischnancas ed evaluads statisticament tenor criteris standardisads. Ils resultats ils pli impurtants da l'evaluaziun vegnan preschentads vischnanca per vischnanca en in rapport da revisiun u en in rapport intern da surveglianza. Ils indicaturs da finanzas 2007 da tut las vischnancas grischunas mussan puspè in svilup positiv. La situaziun d'indebitament da las vischnancas è sa megliera considerablamain d'ina media da l'indebitament net (capital ester minus la facultad finanziala) per abitanta resp. per abitant dad 823 francs per la fin da l'onn 2006 ad ina facultad netta disponibla da 23 francs per la fin da l'onn 2007. La situaziun finanziala da las singulas vischnancas sa sviluppa dentant anc adina en moda fitg differenta.

L'atgna finanziazion è in indicatur central per giuditgar la situaziun finanziala d'ina vischnanca. Ella mussa la libertad d'agir per amortisaziuns e per apports resp. per prelevaziuns per las finanziaziuns spezialas. L'atgna finanziazion (cash-flow) per abitanta resp. per abitant è s'augmentada l'onn 2007 sin 1'458 francs (onn precedent 1'279 francs), suenter che

questa valur n'è betg sa midada ils ultims 2 onns. L'onn 2007 han 136 vischnancas gi ina meglra atgna finanziazion cumpareggià cun l'onn precedent. 69 vischnancas han stuì tolerar in pegiurament en cumpareggiazion cun l'onn precedent.

Il grad d'atgna finanziazion mussa, quant enavant che novas investiziuns pon vegnir finanziadas tras meds finanzials realisads sezs. In grad d'atgna finanziazion sut 100 pertschient chaschuna novs debits. Sche questa valur sa chatta sur 100 pertschient, pon ils debits vegnir reducids. Valurs tranter 70 e 100 pertschient signifitgeschan in nov indebitament che po anc vegnir responsà. La media dal grad d'atgna finanziazion è s'augmentà da 117.43 pertschient l'onn 2006 a 148.24 pertschient l'onn 2007, suenter ch'el è sa reduci levamain l'onn 2006. En media han las vischnancas pudi finanziar uschia lur investiziuns nettas or d'agens meds finanzials. In grad d'atgna finanziazion da passa 100 pertschient han gi 101 vischnancas (2006: 76 vischnancas). Tranter 70 e 100 pertschient sa chattavan 17 vischnancas (23) ed en il sectur problematic tranter 0 e 70 pertschient eran 48 vischnancas (55).

11 vischnancas (18) han gi in'atgna finanziazion negativa. Questas vischnancas han consumà lur facultad u han stuì far novs debits. Da las 205 vischnancas cun il model armonisà da contabilitad (MAC) han 35 preschentà in surpli d'entradas en il quint d'investiziun. En questi cas na po il grad d'atgna finanziazion betg vegnir eruì.

1 / 2009

Cuntegn

- 01/02** Indicaturs da finanzas 2007
03/04 Taxas
04 Refurmias da vischnancas, MAC2, Actualitads

Agiuntas

Indicaturs da finanzas da las vischnancas grischunas 2007

Purschidas da scolaziun e da furmaziun supplementara:

- www.bvr.ch
- www.gemeindetreuhand.ch
- www.zvm.ch

Editur

Uffizi da vischnancas dal Grischun Grabenstrasse 1,
7001 Cuira

Tel. 081 257 23 91
Fax. 081 257 21 95
www.agf.gr.ch
E-Mail: info@agf.gr.ch

Indicaturs da finanzas 2007

L'indebitament net per abitanta resp. per abitant ha pudì vegnir convertì dad 823 francs l'onn 2006 en ina facultad netta da 23 francs per abitanta resp. per abitant l'onn 2007. Uschia surpassa il total da la facultad finanziaria cumprovada per l'emprima giada il chapital ester. Passa dus terzs da las vischnancas, numnadament 140, han pudi reducir lur debit net resp. stgaffir ina facultad netta supplementara. Tar 66 vischnancas ha stuì vegnir registrà in pegiurament dal debit net. En 9 vischnancas ha il debit net per abitanta resp. per abitant surpassà 10'000 francs, quai èn 2 vischnancas damain che l'onn precedent.

111 Vischnancas han ina facultad netta. Quai vul dir che la facultad finanziaria surpassa il chapital ester. 95 vischnancas han gî in indebitament net. Las differenzas en las singulas vischnancas èn frappantas e tanschan d'in indebitament net da passa 27'000 francs per abitanta resp. per abitant fin ad ina facultad disponibla da passa 54'000 francs per abitanta resp. per abitant. Tar il giudicament da quests indicaturs ston er vegnir resguardadas las capacités finanziarias da la vischnanca, sco

p.ex. l'atgna finanziaju u la cumposiziun concreta da la facultad finanziaria. L'entir chapital ester da tut las vischnancas è sa reduci l'onn 2007 ad 1.482 milliardas francs (1.554 milliardas francs). Entaifer il chapital ester po vegnir observada la reducziun la pli gronda tar ils debits a vista mesauna ed a lunga vista.

Las investiziuns nettas èn sa reducidas envers l'onn precedent per 89 francs, q.v.d. da 1'070 francs a 981 francs per abitanta resp. per abitant. Questa reducziun da las investiziuns nettas po vegnir attribuida a las entradas d'investiziun chèn s'augmentadas. En cifras absolutas han las expensas cumuladas dal quint d'investiziun importà 326 milliuns francs (325), e quai visavi entradas da 144 milliuns francs (124). Tar 94 vischnancas èn las investiziuns nettas s'augmentadas, entant che questas valurs èn sa reducidas tar las autras 111 vischnancas.

La quota d'atgna finanziaju mussa la forza finanziaria e la libertad finanziaria d'ina vischnanca. La quota d'atgna finanziaju è s'augmentada en media per

1.75 puncts sin 21.27 pertschient (19.52). Questa valur po vegnir taxada sco cuntentativa. Ina quota d'atgna finanziaju da passa 20 pertschient han gi 86 vischnancas (78), 41 vischnancas han gî ina valur debla sut 10 pertschient. Quai èn 13 vischnancas damain che l'onn precedent (54).

140 vischnancas (132) n'hant gî nagina grevezza da tschains netta. Quai è puspè in resultat allegraivel. Tar 34 vischnancas (46) è la quota da la grevezza da tschains stada sut 2 pertschient. Quai demussa ina pitschna grevezza. Quest resultat po puspè vegnir attribui ad ina reducziun dals debits, per part er a gudogns da contabilitat extraordinaris. Questa mesira exprima il servetsch da debits en relaziun cun il retgav finanziari. Sch'ella surpassa 5 puncts procentuals, indigescha quai ina gronda grevezza da tschains. Questa valur critica han surpassà – sco gia l'onn precedent – 9 vischnancas.

La quota dal servetsch da chapital exprima la grevezza da las finanzas pervia da custs da chapital. Ina quota auta dal servetsch da chapital indigescha in ba-

Indicaturs da finanzas da las vischnancas grischnunes¹⁾ 2002 - 2007

Indicatur / grondezza	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Grad d'atgna finanziaju en %²⁾	163.12	103.89	121.99	125.57	117.43	148.24
Quota d'atgna finanziaju en %³⁾	18.14	17.19	18.56	18.17	19.52	21.27
Quota dal servetsch da chapital en %⁴⁾	9.63	8.96	8.82	7.88	7.56	7.22
Quota da la grevezza da tschains en %⁵⁾	-0.37	-1.08	-2.19	-1.59	-2.39	-2.38
Quota da l'indebitament brut en %⁶⁾			105.27	100.21	105.00	94.96
Quoto d'investiziun en %⁷⁾			24.59	22.68	24.96	24.49
Debits nets en fr. per abitant/a⁸⁾	1 846	1 687	1 236	1 048	823	-23

1) Il daivet net è vegni erui per tut las 208 vischnancas, entant ch'ils ulterius indicaturs pertutgan be vischnancas cun in MAC cumplet (2002: 207; 2003: 206; 2004: 207; 2005: 207; 2006: 206; 2007: 205)

2) Ideal: 100 % e dapli; bun fin giustificabel: 100 - 70 %; problematic: sut 70 %

3) Buna: sur 20 %; mesauna: 10 - 20 %; flaivla: sut 10 %

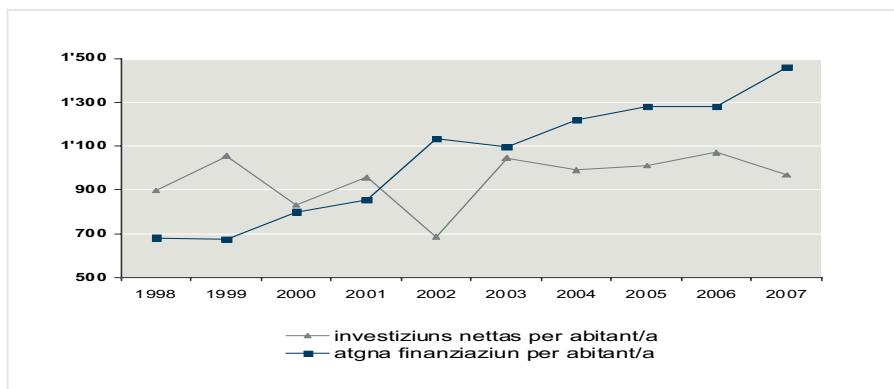
4) Pitschna: sut 5 %; supportabla: 5 - 15 %; auta fin fitg auta: 15 - 25 %; strusch pli supportabla: sur 25 %

5) Pitschna: sur 2 %; mesauna: 2 - 5 %; grond 5 - 8 %; fitg auta (indebitament strusch pli supportabel): sur 8 %

6) Fitg bun: < 50 %; bun: 50 - 100 %; mesaun: 100 - 150 %; nausch: 150 - 200 %; critic: > 200 %

7) Flaivlas: < 10 %; mesaunas 10 - 20 %; fermas: 20 - 30 %; fitg fermas: > 30%

8) Pitschen: fin fr. 1 000; mesaun: fr. 1 000 - 3 000; grond: fr. 3 000 - 5 000; fitg aut: sur fr. 5 000

segñ d'amortisaziun correspondent e/u in grond indebitament. En media han las vischnancas gi ina valur supportabla da 7.22 pertschient (7.56). 164 vischnancas (161) han gi ina valur sut 15 pertschient. Quai po vegnir giuditgà sco supportabel. Ina quota auta dal servetsch da chapital da passa 15 pertschient (fitg auta) han gi 40 vischnancas (45), tar 7 vischnancas (13) sa chattava questa valur schizunt sur 25 pertschient, quai che n'è strusch pli supportabel.

La quota da l'indebitament brut exprima ils debits bruts en pertschients dal retgav finanzial. Uschia sa mussa er la situaziun d'indebitament. Quella vegn classifitgada sco critica, sche la sava da 200 pertschient vegn surpassada. Cun ina media chantunala da 94.96 pertschient (105.00) sa chatta questa valur en in secur mesaun. Valurs fitg bunas u bunas han gi 120 vischnancas (111). 51 vischnancas (54) han gi ina quota da l'indebitament brut da passa 150 pertschient. 29 vischnancas (32) han schizunt stuì tolerar ina valur critica da passa 200 pertschient.

Tras la calculaziun da l'indicatur da **la quota d'investiziun** vegnan mussadas las investiziuns bruttas en pertschients da las expensas consolidadas. Uschia vesan ins, quant auta che la quota da las investiziuns bruttas è vi da las expensas consolidadas. L'indicatur mussa l'activitat en il secur da las investiziuns e/u l'augment da l'indebitament net. Sulet na di el dentant nagut davart la situaziun finanziala da la vischnanca. Sco il grad d'atgna finanziaziun po er quest indicatur variar fitg ferm d'in onn a l'auter. Perquai dovrà in giudicament sur plirs onns, ensemble cun la quota d'atgna finanziaziun. In resultat sut 10 pertschient vegn taxà sco activitat d'investiziun flaivla, in tal sur 30 pertschient sco activitat d'investiziun fitg ferma. L'onn 2007 han 32 vischnancas (27) gi ina quota d'investiziun da main che 10 pertschient; tar 82 vischnancas (84) sa chattava questa valur sur 30 pertschient. La meidia da tut las vischnancas dal Grischun ha

importà 24.49 pertschient (24.96), quai che po vegnir taxà sco in bun resultat. ■

Taxas

La finanziaziun da las taxas – in tema permanent

Betg pir dapi las intervenziuns dal survegliader dals pretschs sa tschenta la dumonda, sche, co ed en tge dimensiun ch'i pon vegnir incassadas taxas ch'en adequatas, che cuvran ils custs, che corrispondan al princip da la chaschunadra u dal chaschunader e ch'en cumportablas. Ma gist cun las intervenziuns dal survegliader dals pretschs èn s'augmentadas l'ultim temp las dumondas davart in'autezza giustifitgada da las taxas d'aua e d'aua persa.

Surveglianza dals pretschs

Perquai che las interpresas da provediment e da dismessa dals secturs da l'aua e da l'aua persa han in monopol local public, èn questas interpresas suttamessas da princip a la lescha davart la surveglianza dals pretschs. Pervia da quai èsi evident da giuditgar las taxas d'aua e d'aua persa er a maun dals criteris da la surveglianza dals pretschs. Il survegliader dals pretschs impedescha u abolescha l'augment abusiv u il mantegniment da pretschs (art. 4 LSP) e posseda – en cas da pretschs che vegnan fixads u che vegnan approvads da las autoritads – in dretg da recumandaziun.

Attenziun: investiziuns nettas crescentas!

Las vischnancas han da garantir ch'ellas possedan l'Instrumentari necessari per fixar, per incassar e per cudeschar las taxas. Decisivas en quest connex èn er la planisaziun e la realisaziun da las investiziuns e da las mesiras per mantegnair la valur. La planisaziun da las taxas è fitg pretensiusa per ina vischnanca, e quai en spezial en vista a l'augment da las investiziuns nettas. En cas da las investiziuns substitutivas crodan

las contribuziuns federalas e chantunala per gronda part. Cun la NGF grischuna vegn ultra da quai abolì l'instrument da las contribuziuns ad ovras. La mancanza d'instruments da la planisaziun da las investiziuns e da las taxas chaschuna che decisiuns d'investiziun necessarias vegnan tralaschadas resp. che taxas vegnan reducidas nungiustifitgadamain. En connex cun l'autezza da las taxas sa tschenta er la dumonda da la raschunaivladad. La finanziaziun d'averturas sco er da la gestiun dals stabilitments da provediment e da dismessa en cuntradas pauc populadas e periferas dal territori da muntopna chaschuna custs ch'en bler pli auts che en cas d'implants cumparegliajels en territoris d'aglomeraziun. Ina retschertga da las federaziuns interprofessionnelas, numdamain da l'associazion svizra da las spezialistas e dals spezialists da la protecziun da las auas e da l'organisaziun spezialisada per la dismessa e per l'organisaziun da las vias, ha mussà p.ex. ch'ils custs per la gestiun e per il mantegniment d'ina serenera sa reduceschan per regla per abitanta resp. per abitant, pli grond che l'intsched d'ina serenera è.

Il privel d'ina finanziaziun traversala inadmissibla

Ina politica da taxas persistenta vegn engreviada dal fatg che la metoda d'amortisaziun vertenta tenor MAC1 sa basa sin la valur cudeschada restanta. In rinforz da la politica d'excorporaziun ha promovi la tendenza d'unir las finanziaziuns spezialas en manaschis da tetg excorporads. Da quai resulta il privel latent d'in subvenziunament traversal inadmissibel. Sin basa da questa situaziun da partenza areguard las pretensiuns ad ina finanziaziun da las taxas persistenta ston vegnir extendids tant las directivas legalas e specificas sco er l'Instrumentari da controllo correspontent. Il project MAC2 è il rom adattà per quai.

Retschertga chantunala e spievel da taxas

Per garantir la finanziaziun dal mantegniment da la valur da las sereneras publicas en il chantun Grischun vegn l'uffizi per la natira e l'ambient (UNA) ad evaluar in model da calculaziun adattà. Avant duain las tariffas da taxas da tut las vischnancas dal Grischun vegn registradas ed evaluadas en in spievel da taxas. Per quest intent vegn il UNA a dumandar – en collauraziun cun l'uffizi da vischnancas – ils reglements respectivs e las tariffas da taxas correspontentas da las vischnancas il decurs da la stad 2009.

Reformas da vischnancas

Reformas da vischnancas èn modernas

Avant 9 onns è vegnida publitgada ina Ginfo speziala davart il tema da las reformas da vischnancas cun il titel „Vischnancas grischunas suenter l'onn 2000“. Suenter ina vasta preschentaziun dals motivs, pertge ch'in refurma da las structuras è necessaria er en il Grischun, ha il fegl d'infurmaziun mussà sistematicamain scenaris da fusiuns pussaivlas. Dapi lura è il dumber da vischnancas en il Grischun sa reduci da 212 ad actualmain 190.

Nua ans chattain nus oz?

La tendenza da refurmar ulteriuramain las structuras territorialas cuntaschescha en tut la Svizra. Per il 1. da schaner 2009 èn entradas en vigor uschè bleras fusiuns da vischnancas sco anc mai dapi la fundaziun dal stadi federal l'onn 1848. Er en il chantun Grischun è capitâ bler en questa direcziun cun sis fusiuns, tranter quelles la fusiu da vallada da la Val Müstair, ch'en entradas en vigor il cumenzament da l'onn current. Success ha er gi la votaziun en Bregaglia davart la segunda fusiu d'ina entira vallada en il Grischun. Uschia sa reduceschescha il dumber da las vischnancas politicas a 186 per il cumenzament da l'onn 2010. Dus auters projects da fusiu èn pronts per vegnir approvads tras votaziuns en las singulas vischnancas, resp. avon l'approbazion entras il Cussegl Grond. Uschia pudess il dumber da vischnancas sa reducir a 180. Quest svilup va maun en maun cun ina concentraziun da las forzas ed uschia cun in rinforz da las vischnancas che vegnan stgaffidas da nov – ina da las finamiras principalas da la refurma da vischnancas. I dat pia en blers lieus in'occupaziun intensiva cun la dumonda co che las structuras da nossas vischnancas duain sa preschentar en il futur. Cun responsabladad ageschan en quest connex oravant tut quellas autoritads che na s'orienteschuan betg a las circumstanze vertentes, mabain a las relaziuns futuras. Las fusiuns n'en dentant betg mo in tema en territoris rurals perifers. Er vischnancas pli grondas e finanzialmain pli fermas en regiuns d'aglomeraziun sa tschentan la dumonda d'in avegnir cuminaivel.

Co vinavant?

La definiziun d'ina vischnanca „optimala“ na po betg s'orientar unicamain vi dal

dumber da las abitantas e dals abitants. Precis uschè decisivs per definir il perimeter ideal èn la situaziun geografica, aspects istorics, culturals ed economics, l'entretschamenti entaifer la collauraziun intercommunala sco er las structuras politicas. Ina vischnanca „optimala“ duess pudair ademplir autonomamain e senza ina collauraziun intercommunala incumbensas elementaras sco la scola, il corp da pumpiers u la selvicultura. La strategia chantunala per cuntascher las structuras communalas giavischadas è già vegnida formulada pliras giadas. Uschia duai la vischnanca sco instituziun vegnir rinforzada dal chantun cun promover fusiuns che vegnan iniziadas da sutensi. Latiers tutga er – ultra da las contribuziuns da promozion ch'il chantun conceda – che l'uffizi da vischnancas fetschia lavur da scleriment, da persasiun e da cussegliazion. Fin a l'entrada en vigor da la NGF grischuna il 1. da schaner 2011 duai vegnir mantegnida e persequitada vinavant la strategia actuala. En l'interess surordinà sa stenta il chantun però da betg promover fusiuns che pudessan contrafar ad ina structura da vischnancas futura ideal. Uschia duain vegnir evitads pregiudizis che pudessan pegiurar la situaziun da partenza per vischnancas idealas. Il decembre 2008 ha la regenza dà l'incumbensa a l'uffizi da vischnancas da far in'analisa detagliada da las structuras publicas en noss chantun fin la fin da l'onn 2010. Pervia da l'importanza politica ha la regenza l'intenzion da preschentar questa lavur al cussegl grond en furma d'in rapport per pudair discutar detagliadament la strategia futura en chaussa. ■

Actualitads

Gratulaziun ed engraziament!

A chaschun da la radunanza annuala dal padrinadi per vischnancas da muntogna dals 8 da matg 2009 è l'antierur president dal cussegl dals chantuns dr. Luregn Mathias Cavelty vegnì elegì sco commember d'onur, al engraziond uschia per ses gronds merits a favur dal padrinadi. Durant ses presidi da 13 onns ha dr. Luregn Mathias Cavelty influenzà fermamain questa organisiun ch'è ordvart importanta per las vischnancas da muntogna. Igl ans stat a cor da l'engraziar cordialmain per ses engaschamenti zunt prezios e d'al gratular

per la distincziun meritada. Sco ses successur è vegnì elegì l'antierur cuseglier dals chantuns Hans Hofmann da Turitg. Nus ans legrain d'ina ulteriura collauraziun fritgaivla per il bain da nossas vischnancas da muntogna e da lur populaziun.

Occurrenzas

Sonda, ils 14 da november 2009, l'avantmezdi, ha lieu in'occurrenza da l'uffizi da vischnancas davart temas actuels. Questa occurrenza stat sut il padrinadi da la CI vischnancas pitschnas e sa drizza a tut las vischnancas dal chantun Grischun. Infurmaziuns pli detagliadas e l'invit suordan. As reservai gia ussa questa data.

Interna

Per il 1. da fanadur 2009 surpiglia il cuseglier da vischnancas Daniel Wüst la funzioni dal manader da la contabilitad. Sin quest termin vegn il collauratur da stab Simon Theus incumbensà cun la substituziun dal manader dal post da servetsch. ■

MAC2

Il model da contabilitad che vala dapi l'onn 1981 (NMC u MAC1) è vegnì sviluppà vinavant al MAC2 sin basa dals IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) ed en coordinaziun cun il nov model da contabilitad da la confederaziun. L'onn 2008 ha la conferenza da las directuras e dals directurs chantunals da finanzas edi in manual en chausa. Numerus chantuns s'occupan dapi lura cun las preparativas per introducir il MAC2. Il MAC2 duai vegnir introduci en l'administraziun chantunala dal Grischun l'onn 2011 (onn da preventiv 2012). Questa circumstanza è er d'importanza per las vischnancas grischunas. La conferenza dals posts chantunals da surveglianza da las finanzas communalas (CPSC) ha installà ina gruppera da coordinaziun per il MAC2 che duai preschentar in manual che vala per tut las vischnancas svizras fin la fin da l'onn 2009. L'ediziun d'in manual grischun è pia obsolet. L'uffizi da vischnancas è involvi en quest process da basa. L'introduziun dal MAC2 en las vischnancas grischunas vegn fatga en moda svelta e completta. Ina realisaziun en etappas è actualmain ina da las meglras modas da proceder. I duai vegnir cumenzà l'onn da preventiv 2012 cun vischnancas che sa participeschan facultativamain sco er cun vischnancas che fusiuneschan per l'onn 2012. Uschia poi vegnir evità che vischnancas, che han fusiunà, ston midar lur contabilitad duas giadas entaifer curt temp. Il proxim numer da la Ginfo vegn a s'occupar detagliadament da quest tema.

Beilage zur 1/2009

Finanzstatistik der Bündner Gemeinden							Finanzkennzahlen 2007				
Gemeinde		Einwohner 2007 (1)	Steuerfuss 2007 (2)	Finanzkraftgr. 2006/2007 (3)	Selbstfinanzierungsgrad in % (4)	Selbstfinanzierungsanteil in % (5)	Kapitaldienstanteil in % (6)	Zinsbelastungsanteil in % (7)	Bruttoverschuldungsanteil in % (8)	Investitionsanteil in % (9)	Nettovermögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr. (10)
1	Almens	221	130.000	4	83.26	9.57	11.20	-2.63	18.14	16.59	2'688
2	Alvaneu	406	120.000	3	74.38	17.04	5.53	-3.73	32.96	34.52	6'485
3	Alvaschein	145	110.250	3	3895.91	32.81	9.37	1.20	99.87	4.25	2'092
4	Andeer	724	78.750	2	137.33	19.63	21.90	2.76	267.36	18.15	-13'654
5	Andiast	226	125.000	4		15.00	10.41	-7.05	27.34	29.89	7'900
6	Ardez	431	92.400	2	267.41	17.18	19.32	0.37	65.98	18.99	767
7	Arosa	2'244	90.000	1	72.72	24.00	10.43	-6.69	98.21	38.85	1'237
8	Arvigo	93	110.000	4		-25.71	25.08	-16.96	56.00	33.92	28'783
9	Ausserferrera	46	70.000	1	63.28	3.81	9.00	4.97	78.61	16.87	54'679
10	Avers	170	110.000	4	-60.88	-6.94	23.85	4.78	317.74	33.44	-9'397
11	Bergün/Bravuogn	486	130.000	5	1001.12	14.36	18.91	6.80	335.06	9.54	-15'787
12	Bever	641	90.000	2	38.79	4.85	-0.48	-3.39	34.80	15.79	2'041
13	Bivio	217	130.000	5	503.59	16.71	25.13	6.50	285.23	40.76	-14'119
14	Bonaduz	2'637	105.000	3	181.28	16.56	12.21	2.79	97.90	14.67	-2'092
15	Bondo	199	110.000	3	47.10	18.59	4.78	-1.77	81.08	34.03	-4'341
16	Braggio	56	130.000	5		-19.79	15.87	7.00	103.15	38.87	14'800
17	Breil/Brigels	1'277	105.000	3	154.55	22.88	9.34	0.31	122.92	30.33	-2'136
18	Brienz/Brinzauls	104	110.000	4	276.70	20.73	10.45	-1.44	53.89	23.23	13'678
19	Brusio	1'158	99.750	2	221.47	29.31	5.40	-0.02	13.63	18.57	-994
20	Buseno	109	120.000	3	463.51	41.67	36.77	-0.26	156.12	18.80	-2'651
21	Calfreisen	45	130.000	5		-9.69	12.55	-2.02	23.49	15.68	5'675
22	Cama	487	73.500	2	75.95	23.43	20.52	4.20	275.85	31.47	-7'169
24	Castaneda	225	94.500	3	52.06	9.97	13.87	-1.67	13.26	24.42	9'263
25	Castasegna	194	120.000	4	61.73	24.31	7.10	-2.69	62.02	64.67	-2'623
26	Casti-Wergenstein	60	130.000	5	1537.51	33.39	11.50	3.51	213.07	3.16	-8'932
27	Castiel	123	130.000	5	59.08	9.98	11.94	-5.90	132.98	33.98	8'451
28	Castrisch	404	130.000	4	72.77	16.43	7.17	-2.74	55.94	37.30	3'485
29	Cauco	39	130.000	5		28.01	-8.03	-11.62	17.11	70.39	12'917
30	Cazis	1'503	120.750	4	251.58	18.51	6.89	-0.16	79.41	9.15	45
31	Celerina/Schlarigna	1'402	63.000	1	368.33	37.04	5.94	-1.10	29.92	18.12	34'905
32	Chur	32'513	90.000	2	143.60	16.67	1.47	-4.83	88.01	14.12	-2'501
33	Churwalden	1'186	108.000	3	704.47	17.73	9.55	0.06	149.32	14.07	1'151
34	Clugin	34	90.000	4	119138.39	47.88	-5.30	-11.53	52.84	0.08	23'849
35	Conters i.P.	231	90.000	4	315.83	3.29	5.48	-12.50	17.27	4.18	26'807
36	Cumbel	269	130.000	5	67.02	17.44	11.37	0.81	112.48	41.40	-787
37	Cunter	233	84.000	2	129.40	13.66	2.08	-5.40	50.29	17.11	4'655
38	Davos	10'686	103.000	2	105.27	13.62	8.41	-3.37	152.01	20.50	-2'686
39	Degen	251	130.000	4	146.84	30.22	10.88	-0.16	103.14	36.74	1'701
40	Disentis/Mustér	2'122	105.000	3	289.04	12.52	20.29	4.62	192.87	14.44	-7'794
41	Domat/Ems	7'064	90.000	2	75.15	23.13	11.63	-4.32	15.03	32.57	1'256
42	Donat	221	120.000	4		6.08	6.47	-8.08	79.03	4.14	8'825
43	Duvin	94	130.000	5	2928.76	18.00	10.33	2.79	150.51	8.81	-6'338
44	Falera	568	85.000	1	536.46	28.87	8.36	-1.04	72.33	24.37	5'809
45	Fanas	391	130.000	4	302.50	25.73	5.20	-2.53	56.79	32.10	2'139
46	Feldis/Veulden	140	130.000	4		19.81	7.03	0.78	70.11	13.74	3'769
47	Felsberg	2'081	105.000	3	72.42	14.21	11.19	1.81	106.35	22.93	211
48	Fideris	592	120.000	4	111.11	7.66	7.86	0.38	127.67	9.56	-3'154
49	Filisur	491	130.000	3	125.03	10.05	21.92	7.19	300.58	29.18	-13'529
50	Fläsch	592	95.000	3	93.61	14.23	7.28	-4.49	69.84	27.18	375
51	Flerden	204	130.000	5	373.88	26.36	1.64	-6.24	37.17	30.07	11'106
52	Flims	2'576	90.000	1		8.03	12.42	-3.22	95.23	19.60	-7'361
53	Flond	207	130.000	4							1'419
54	Ftan	490	110.000	3	6738.31	18.46	16.83	1.28	126.93	22.68	-3'849

Gemeinde		Ein-wohner 2007	Steuer-fuss 2007	Finanz-kraftgr. 2006/ 2007	Selbst-finanzie- rungs- grad in %	Selbst-finanzie- rungs- anteil in %	Kapital- dienst- anteil in %	Zins- belas- tungs- anteil in %	Brutto- verschul- dungs- anteil in %	Investi- tions- anteil in %	Nettover- mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr.
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
55	Fuldera	121	130.000	5	205.97	11.40	13.55	-1.66	213.84	37.94	-6'156
56	Furna	215	130.000	5	84.06	17.09	7.34	-2.35	75.89	32.87	2'057
57	Fürstenau	332	110.000	3	-59.89	-2.00	-0.96	-3.54	1.92	7.69	7'409
58	Grono	880	84.000	2	48.20	11.08	11.47	1.85	165.20	24.83	-3'202
59	Grüschen	1'266	80.000	2	307.06	36.25	0.71	-0.95	10.09	24.60	3'351
60	Guarda	161	105.000	3	266.93	31.14	13.59	-1.18	156.73	23.99	3'506
61	Haldenstein	920	105.000	3	134.94	8.23	9.53	-0.18	133.13	12.48	1'413
62	Hinterrhein	78	84.000	4	47.80	26.42	-29.34	-35.97	25.21	43.96	27'699
63	Igis	7'432	105.000	3	182.97	18.90	8.91	0.07	142.10	11.30	-1'706
64	Ilanz	2'311	105.000	3	363.89	10.77	7.34	-2.04	112.14	8.97	-2'005
65	Innerferrera	38	70.000	1	68.61	15.51	4.90	0.93	215.37	24.07	23'906
66	Jenaz	1'151	100.000	3		22.42	18.18	-2.26	33.37	9.17	2'183
67	Jenins	792	93.000	2	235.03	17.56	5.36	-0.08	75.87	22.94	915
68	Klosters-Serneus	3'862	90.200	1	208.23	32.67	10.31	-4.42	5.56	32.26	11'027
69	Küblis	804	120.000	4	55.88	18.63	4.92	-2.80	81.50	33.52	1'550
70	Laax	1'261	71.400	1	58.85	11.71	2.67	-2.39	42.38	28.60	1'410
71	Ladir	113	120.000	4	1291.56	45.50	-5.07	-5.07	0.00	6.54	16'069
72	Langwies	295	110.000	4	43.31	13.31	13.37	-0.51	68.12	33.18	-2'362
73	Lantsch/Lenz	537	94.500	2	182.85	29.13	4.28	-5.22	68.99	33.09	-54
74	Lavin	209	89.250	3	187.25	14.61	20.25	2.39	268.69	32.77	-9'896
75	Leggia	114	120.000	4	1283.20	29.66	18.45	0.52	129.95	4.31	-685
76	Lohn	50	130.000	5	-138.39	-5.85	12.30	-4.55	190.29	11.94	-3'212
77	Lostallo	692	90.000	3	32.03	12.40	-2.36	-5.73	94.54	47.88	-173
78	Lü	65	130.000	5		12.76	4.34	-5.89	0.00	11.98	10'350
79	Lüen	81	100.000	4		9.62	22.64	-4.41	444.36	26.78	-3'046
80	Lumbrein	400	130.000	4	53.57	19.22	5.14	-1.39	57.44	34.75	-752
81	Luven	186	130.000	5		8.21	-3.12	-8.15	59.90	0.70	9'223
82	Luzein	1'164	120.000	4	155.20	23.86	0.53	-2.38	38.98	25.46	3'235
83	Madulain	183	94.500	1		24.48	-6.88	-6.88	0.00	30.55	29'694
84	Maienfeld	2'506	80.000	1	728.60	41.31	-13.71	-20.92	50.41	26.15	3'556
85	Maladers	495	110.000	3	491.74	12.79	13.94	0.15	134.23	13.65	-1'910
86	Malans	2'157	88.000	2	192.65	19.10	0.57	-1.94	45.85	15.32	2'987
87	Malix	699	120.000	4	200.60	22.38	12.31	0.29	53.95	17.43	658
88	Marmorera	48	50.000	1		31.45	2.31	0.11	17.19	5.85	17'503
89	Masein	394	120.000	4	263.97	18.99	9.16	-0.68	12.68	26.34	4'564
90	Mastrils	539	130.000	4	403.11	22.95	14.06	2.12	147.24	11.84	-2'010
91	Mathon	55	120.000	5		10.86	0.55	-16.27	43.12	5.99	47'292
92	Medel (Lucmagn)	455	90.000	3	391.91	20.86	5.95	-0.22	59.30	16.01	-229
94	Mesocco	1'224	87.000	2	113.72	6.65	16.11	2.26	156.48	31.23	-8'623
95	Molinis	129	105.000	4		-13.08	15.25	-7.28	405.55	11.18	5'654
96	Mon	90	105.000	4	31.87	13.47	4.75	-4.65	117.64	41.18	-1'227
97	Morissen	236	130.000	4	107.24	45.61	1.64	-3.08	41.20	55.95	6'562
98	Mulegns	26	100.000	3	7832.03	21.45	17.48	0.03	80.85	1.56	10'883
99	Müstair	764	130.000	5	174.27	22.54	12.80	1.39	152.15	26.55	-4'613
100	Mutten	82	130.000	5	299.63	10.00	6.28	-0.97	38.62	32.34	4'860
101	Nufenen	151	120.000	4	82.87	25.28	-1.55	-2.88	42.34	38.54	3'335
102	Obersaxen	818	130.000	5	273.39	23.70	15.93	-0.25	73.25	41.18	-3'639
103	Pagig	63	120.000	4	15.52	1.09	23.54	0.09	518.63	19.18	42'521
104	Parpan	249	90.000	2	4408.32	18.02	8.72	-0.97	91.90	13.42	-2'728
105	Paspels	454	108.000	3	445.07	18.56	10.80	-3.14	199.75	8.71	-6'169
107	Peist	211	130.000	5	2208.99	7.75	3.81	-3.28	56.17	5.38	2'093
108	Pignia	123	89.250	3	17.05	15.95	6.33	-7.81	147.23	59.33	4'899
109	Pigniu	38	130.000	5		41.19	25.57	4.47	255.62	0.71	-27'034
110	Pitasch	115	130.000	5		8.07	4.16	-1.16	83.66	7.53	1'054
111	Pontresina	1'942	85.000	1	37.30	15.05	21.01	4.59	149.31	34.63	-5'054
112	Portein	22	130.000	5		52.34	7.54	-6.82	84.22	0.00	17'933
113	Poschiavo	3'490	100.000	3	187.71	32.71	2.41	-0.94	60.94	26.02	1'663
114	Praden	106	130.000	5		14.75	7.53	-1.85	174.92	6.36	-8'965
115	Pratval	234	110.000	4	429.10	27.38	9.41	-1.68	0.00	12.51	9'242
116	Präz	161	130.000	5		13.87	7.85	-0.92	232.27	58.82	-1'041
117	La Punt-Chamues-ch	731	77.500	1	61.61	37.40	5.94	-2.52	40.40	51.07	5'067

Gemeinde		Ein-wohner 2007	Steuer-fuss 2007	Finanz-kraftgr. 2006/ 2007	Selbst-finanzie- rungs-grad in %	Selbst-finanzie- rungs- anteil in %	Kapital-dienst- anteil in %	Zins- belas- tungs- anteil in %	Brutto- verschul- dungs- anteil in %	Investi- tions- anteil in %	Nettover- mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr.
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
118	Ramosch	494	130.000	4	105.71	19.43	12.66	-1.24	181.00	34.40	-9'188
119	Rhäzüns	1'233	120.000	4	139.86	15.24	5.41	0.59	62.46	18.49	-166
120	Riein	70	130.000	5		28.69	4.29	-11.90	49.26	23.91	15'486
121	Riom-Parsonz	318	99.750	3	198.02	16.11	2.91	-3.09	25.74	11.76	7'428
122	Rodels	264	120.750	4	846.13	30.89	20.75	-2.23	151.97	5.39	-3'438
124	Rongellen	45	33.330	1	139.41	27.85	21.02	-3.24	55.66	21.69	14'407
125	Rossa	119	100.000	4		29.13	23.37	-5.66	64.46	69.75	9'157
126	Rothenbrunnen	303	90.000	3	27.96	4.94	4.03	-3.49	48.53	23.65	11'368
127	Roveredo	2'338	103.000	3	29.48	12.15	14.11	2.25	195.14	50.87	-2'109
128	Rueun	442	130.000	5		30.99	22.01	3.03	206.56	43.13	-3'298
129	Ruschein	365	120.000	4	229.91	11.97	10.02	-2.46	82.23	11.74	3'807
130	San Vittore	731	105.000	3		14.55	13.79	5.53	290.97	20.87	-5'813
131	St. Antönien	374	120.000	5	74.51	38.12	6.32	0.13	54.54	53.85	-1'293
133	St. Martin	41	120.000	5	282.85	27.81	2.21	-3.83	0.00	24.75	18'321
134	St. Moritz	5'062	80.000	1	241.89	37.49	1.58	-5.85	43.68	25.95	12'195
135	St. Peter	168	130.000	4		-4.69	7.03	-7.12	167.01	46.89	4'317
136	Sta. Maria V.M.	346	130.000	4	96.54	12.61	4.62	-5.20	252.44	40.57	-2'787
137	Sta. Maria i.C.	107	110.000	4	129.54	11.78	21.81	7.54	243.42	15.62	-7'367
138	Saas i.P.	786	105.000	3	34.92	12.16	8.45	0.26	125.74	29.79	-1'183
139	Safien	318	130.000	5	-52.91	-4.90	23.17	6.35	273.31	36.72	-7'778
140	Sagogn	645	120.000	3	17.77	9.20	5.52	-0.09	115.86	40.72	2'632
141	Salouf	209	120.750	4	556.23	12.55	7.56	-3.95	117.77	15.90	-108
142	Samedan	2'823	85.000	1	232.05	33.69	5.82	-1.35	66.90	25.61	4'536
143	Samnaun	809	105.000	1	688.86	11.43	11.26	1.03	147.33	6.57	-6'654
144	Sarn	142	130.000	5	53.46	42.12	4.25	-9.38	44.08	66.28	25'328
145	Savognin	938	112.880	3	388.15	17.22	7.09	-0.58	99.22	8.12	-5'259
146	Says	158	130.000	5	110.94	43.17	8.72	0.83	32.47	40.64	-182
147	S-chanf	672	90.000	2	250.57	29.27	0.94	-3.56	86.11	32.07	2'725
148	Scharans	818	110.000	3	92.91	19.63	6.94	-0.94	53.15	21.35	734
149	Scheid	148	130.000	5	30.17	7.86	-2.05	-3.70	20.27	36.79	5'997
150	Schiers	2'514	110.000	3	84.01	9.33	14.39	1.22	155.46	27.70	1'185
151	Schlans	90	130.000	5	64.87	20.13	4.38	-2.45	25.68	60.47	25'787
152	Schluein	499	130.000	4	140.32	23.41	9.49	-2.21	144.00	42.54	-2'978
153	Schmitten	257	130.000	4		16.92	8.57	-0.32	30.55	0.89	6'898
154	Schnaus	133	130.000	5	8.59	5.15	5.83	-2.96	121.72	61.66	2'065
155	Scuol	2'183	110.000	2		38.74	8.45	1.22	123.24	17.07	-3'582
156	Seewis i.P.	1'401	120.000	4	1019.00	23.32	6.00	-2.54	19.37	16.83	2'591
157	Selma	39	130.000	5		-2.35	10.51	-2.34	95.76	30.33	17'806
158	Sent	878	130.000	5	450.50	24.82	21.46	1.78	112.68	25.79	-3'028
159	Sevgein	218	130.000	4	43.42	26.91	9.75	-0.46	92.72	56.33	-2'111
160	Siat	178	120.000	4	1369.24	31.51	12.42	-3.84	11.74	23.64	7'718
161	Sils i.D.	842	110.250	3	30.02	7.32	3.04	-3.59	24.62	21.45	1'465
162	Sils i.E./Segl	747	80.000	1	179.06	20.10	14.21	-2.37	83.11	18.33	-5'875
163	Silvaplana	1'000	72.000	1	533.91	26.67	2.87	-4.98	58.98	14.65	23'637
164	Soazza	366	63.000	1	55.00	17.09	15.77	1.35	206.91	36.59	-2'959
165	Soglio	173	84.000	2	152.64	38.14	1.27	-4.71	10.74	32.16	11'587
166	Splügen	421	88.000	3	17.41	13.40	3.46	-4.96	122.96	50.56	3'358
167	Stampa	570	95.000	2	164.06	24.65	8.46	-0.81	60.45	21.03	-1'667
168	Stierva	131	130.000	3	120.48	6.97	19.90	10.33	291.96	9.30	-10'030
169	Sufers	127	70.000	2	135.54	36.40	38.30	-2.91	227.57	42.96	-6'758
170	Sumvitg	1'370	105.000	3	228.23	21.09	13.40	1.99	129.69	21.21	-3'556
171	Sur	96	130.000	4		23.93	15.11	-4.33	82.58	38.03	5'235
172	Suraua	272	130.000	4	18.02	1.92	15.95	-3.66	58.16	28.26	-459
173	Surava	199	120.000	4	1.72	0.31	10.52	3.56	184.20	16.24	-10'945
174	Surcuolm	109	120.000	4	285.02	38.55	-8.00	-13.54	1.18	41.14	25'028
175	Susch	207	90.000	3	55.08	10.90	9.01	1.82	176.45	41.24	-4'939
176	Tamins	1'135	110.000	3	85.27	8.42	7.89	-1.15	88.56	13.84	-2'815
177	Tarasp	331	89.250	1	669.17	29.89	22.24	-2.27	3.41	8.27	11'295
178	Tartar	168	120.000	4		45.36	11.81	-3.28	58.88	0.28	6'601
179	Tenna	95	105.000	4	28.57	5.15	9.85	-2.49	36.44	54.42	10'024
181	Thusis	2'633	115.000	3	179.40	21.20	13.85	3.36	150.15	14.43	-2'228

Gemeinde		Ein-wohner 2007	Steuer-fuss 2007	Finanz-kraftgr. 2006/ 2007	Selbst-finanzie-rungs-grad in %	Selbst-finanzie-rungs-anteil in %	Kapital-dienst-anteil in %	Zins-belas-tungs-anteil in %	Brutto-verschul-dungs-anteil in %	Investi-tions-anteil in %	Nettover-mögen bzw. Nettoschuld je Einw. in Fr.
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
182	Tiefencastel	268	73.500	2	227.78	21.98	4.81	-2.31	104.81	18.80	-533
183	Tinizong-Rona	360	105.000	3	47.37	22.73	12.51	0.90	98.45	45.51	-7'414
184	Trans	56	130.000	5		-1.53	2.09	-8.48	87.91	14.68	-1'781
185	Trimmis	2'888	98.000	3	111.61	11.48	7.00	-2.28	94.49	19.34	-1'816
186	Trin	1'176	100.000	3	39.79	24.22	3.25	-5.44	52.09	53.30	1'150
187	Trun	1'238	130.000	5	23.32	14.61	17.98	3.14	246.24	51.00	-8'110
188	Tschappina	162	120.000	5	107.53	26.23	-4.19	-8.00	62.17	58.60	12'500
189	Tschiertschen	212	130.000	5	334.65	27.58	10.84	2.07	170.95	32.32	-8'254
190	Tschierv	172	130.000	5	425.66	16.54	8.50	-4.66	84.57	19.82	4'089
191	Tschlin	452	105.000	2	1612.46	19.86	24.21	4.22	210.40	15.78	-11'047
192	Tujetsch	1'852	95.000	2	289.89	29.80	10.59	1.94	132.08	20.77	-1'978
193	Tumegl/Tomils	365	120.000	4	9.41	3.20	5.29	-2.31	91.97	33.16	793
194	Untervaz	2'288	99.750	3	179.00	11.72	6.38	-1.47	62.60	12.49	-1'164
196	Urmein	109	50.000	2	31.90	14.15	-17.02	-29.51	13.01	37.60	28'457
197	Valchava	198	130.000	5		11.10	8.56	-4.28	130.88	39.11	5'459
198	Valendas	298	130.000	5	32.74	10.04	13.06	-1.32	121.11	38.83	-2'256
199	Vals	1'039	99.750	2	143.63	19.01	22.15	4.13	180.01	39.34	-4'994
200	Valzeina	125	130.000	5	49.36	24.35	3.13	-0.27	50.13	65.98	4'308
201	Vaz/Obervaz	2'608	80.000	1	90.69	18.87	5.13	-2.32	65.77	33.05	-730
202	Vella	451	130.000	4	56.25	20.16	4.66	-6.48	81.18	41.71	1'199
203	Verdabbio	159	130.000	5		21.01	43.88	6.52	297.21	70.82	-7'507
204	Versam	251	130.000	4	43.08	7.58	13.92	-0.85	131.80	26.25	-3'611
205	Vicosoprano	450	94.500	2	254.03	17.21	7.73	-3.18	31.11	8.09	1'727
206	Vignogn	185	130.000	4		25.08	34.61	0.56	321.74	22.38	-8'315
207	Vrin	249	120.000	5	124.42	22.23	12.79	-2.78	24.55	22.21	3'839
208	Waltensburg/Vuorz	379	130.000	5	116.54	26.46	12.45	0.90	196.96	28.22	-4'142
209	Wiesen	364	130.000	5	41.05	15.89	13.31	3.56	222.86	48.75	-11'825
210	Zernez	1'100	88.200	2	9.61	3.78	6.33	-2.23	140.16	29.78	-5'023
211	Zillis-Reischen	397	57.750	1	63.31	18.35	12.02	-7.02	246.45	31.58	-9'743
212	Zizers	3'169	100.000	3	1490.04	42.31	8.37	-0.78	16.70	14.79	3'350
213	Zuoz	1'246	99.750	2	77.31	28.85	-3.27	-4.08	10.96	39.47	3'473
Kanton Graubünden		188'762	109.183		148.24	21.27	7.22	-2.38	94.96	24.49	23

Legende:

- (1) ESPOP per 31. Dezember 2007
- (2) Gemeindesteuerfuss in Prozenten der einfachen Kantonssteuer 2007
- (3) Finanzkraefteinteilung 2006 + 2007
- (4) Selbstfinanzierung in Prozenten der Nettoinvestition; Bei einem Einnahmenüberschuss in der Investitionsrechnung wird diese Kennzahl nicht ermittelt
- (5) Selbstfinanzierung in Prozenten des Finanzertrages
- (6) Kapaldienst in Prozenten des Finanzertrages
- (7) Nettozinsen in Prozenten des Finanzertrages
- (8) Bruttoschulden in Prozenten des Finanzertrages
- (9) Bruttoinvestitionen in Prozenten der konsolidierten Ausgaben
- (10) Finanzvermögen abzüglich Fremdkapital; Nettovermögen (+); Nettoschuld (-)